

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. rugpjūčio 23 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), Andžej Maciejewski ir Gedimino Sagačio, susipažinusi su 2022 m. rugpjūčio 11 d. paduotu ieškovu s. A. P. kasaciniu skundu dėl Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gegužės 11 nutarties peržiūrėjimo, prašymu atidėti žyminio mokesčio sumokėjimą, prašymu sustabdyti teismų procesinių sprendimų vykdymą,

nustatė:

Ieškovė padavė kasacinį skundą dėl Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gegužės 11 nutarties, priimtos civilinėje byloje pagal ieškovės patikslintą ieškinį dėl santuokos nutraukimo dėl kito sutuoktinio kaltės, neturtinės žalos atlyginimo priteisimo, nepilnamečių vaikų gyvenamosios vietos nustatymo, išlaikymo ir išlaikymo įsiskolinimo nepilnamečiams vaikams priteisimo, bendravimo su nepilnamečiais vaikais tvarkos nustatymo, turto pripažinimo bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe ir padalijimo arba nekilnojamojo turto pripažinimo bendrąja daline nuosavybe ir atidalijimo iš bendrosios dalinės nuosavybės arba kompensacijos už asmeninės nuosavybės valdomo nekilnojamojo turto pagerinimą priteisimo, santuokoje įgyto kilnojamojo turto, vertybinių popierių, piniginių lėšų padalijimo ir prievolių įvykdymo kreditoriams tvarkos nustatymo, kompensacijos už bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės sumažėjimą priteisimo ir atsakovo R. P. patikslintą priešieškinį dėl santuokos nutraukimo dėl kito sutuoktinio kaltės, nepilnamečių vaikų gyvenamosios vietos nustatymo, išlaikymo nepilnamečiams vaikams priteisimo, bendravimo su nepilnamečiais vaikais tvarkos nustatymo, santuokoje įgyto turto padalinimo, prievolės pripažinimo bendra sutuoktinių prievole, kompensacijos už bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės sumažėjimą priteisimo, tretieji asmenys, nepareiškiantys savarankiškų reikalavimų, BIGBANK AS filialas, UAB GF bankas. E., J. P., išvadą teikianti institucija – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, peržiūrėjimo. Skundžiamą nutartimi paliktas nepakeistas Šiaulių apylinkės teismo 2022 m. sausio 6 d. sprendimas, kuriuo patikslintas ieškinyje ir patikslintas priešieškinis tenkinti iš dalies, be kita ko, pripažinta, kad šalių prievolė J. P. pagal 2019 m. birželio 25 d. paskolos sutartį yra bendra ir pagal šią sutartį nutraukus santuoką ieškovė vykdytų įsipareigojimą grąžinti J. P. 5000 Eur paskolos sumą, atsakovas – 5000 Eur paskolos sumą, priteista iš ieškovės atsakovui 83711,49 Eur kompensacija. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – [ir CPK](#)) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išspręsimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųtuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde argumentuojama, kad apeliacinės instancijos teismas pažeidė [CPK](#) 314 straipsnį, šalių rungimosi ir lygiateisiškumo principus, be pagrindo priimdamas visus atsakovo ir trečiojo asmens naujai pateiktus įrodymus, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo formuojamos praktikos. Ieškovės įsitikinimu, teismas nepagrįstai pripažino šalių bendrą prievolę atsakovo prisiimtus įsipareigojimus trečiajam asmeniui J. P. pagal 2019 m. birželio 25 d. paskolos sutartį ir nepagrįstai nustatė, kad ieškovė vykdytų įsipareigojimą grąžinti trečiajam asmeniui 5000 Eur paskolos sumą. Pažeistos [CPK 178 straipsnio](#) nuostatos, nepagrįstai įrodinėjimo našta perkelta ieškovei. Paskolos sutartis neatitinka įstatymo reikalavimų, todėl yra negaliojanti (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – [CK](#)) 1.93 straipsnio 3 dalis, 6.871 straipsnio 4 dalis). Kadangi sutartis sudaryta nesilaikant įstatymo numatytos notarinės formos, ji negalėjo teismo būti vertinama kaip tinkamas įrodymas, pagrindžiantis 10 000 Eur paskolos suteikimo bendroms šeimos reikmėms faktą, juolab kad byloje (sprendžiant dėl kitų atsakovo reikalavimų) nustatytas atsakovo ir trečiojo asmens melagingų parodymų davimo faktas. Be to, trečiasis asmuo nereikšė reikalavimo priteisti skolą iš šalių, prievolės įvykdymo terminas dar nesuėjęs, todėl atsakovo patikslinto priešieškinio reikalavimas nepagrįstai tenkintas. Ieškovė taip pat nurodo, kad teismas nepagrįstai sprendė, jog pinigai už parduotą automobilį BMW X5 yra pas ieškovę ir iš jos atsakovui priteisė ½ dalį šio automobilio pardavimo kainos (6650 Eur), nepagrįstai vadovavosi liudytojo G. K., kuris disponavo suklastotu dokumentu, parodymais bei pačiu suklastotu dokumentu, pažeidė [CPK](#) 184 straipsnio nuostatas. Atsakovas šio reikalavimo nepagrindė ([CPK](#) 178 straipsnis). Teismas nepagrįstai, netinkamai taikydami [CK](#) 3.98 straipsnio 2 dalį, sprendė, kad ieškovė turi atsakovui kompensuoti 12 627 Eur, kuriuos, kaip atsakovas įrodinėjo, perdavė jo tėvas J. P. šalių bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės teise valdytam turtui įsigyti. Dalijant bendrąją jungtinę sutuoktinių nuosavybę – nekilnojamąjį turtą adresu (duomenys neskelbtini) – atsakovui atiteko ½ dalis šio turto (priteisiant jam iš ieškovės ½ dalies turto vertės kompensaciją), todėl ½ dalį asmeninių lėšų atsakovas naudojo savo turto daliai įsigyti ir ½ dalį asmeninių lėšų panaudojo ieškovės turto daliai įgyti. Net jei pasitvirtintų aplinkybė, kad trečiasis asmuo asmeniškai atsakovui 10 000 svarų dovanavo, ieškovė atsakovui turėtų kompensuoti ½ dalį jo panaudotų asmeninių lėšų bendram turtui įsigyti, t. y. 6 313,50 Eur, o ne visą sumą. Teismas pažeidė [CPK 270 straipsnio](#) 4 dalies 4 punktą, kuriame nustatyta pareiga motyvuoti sprendimą. Pirmosios instancijos teismo rezoliucinėje dalyje nenurodytas terminas, iki kada ieškovė atsakovui turi sumokėti 83 711,49 Eur kompensaciją, taip iš esmės pažeidžiant ieškovės, nepilnamečių vaikų teises ir teisėtus interesus.

Teisėjų atrankos kolegija, susipažinusi su šiais kasacinio skundo argumentais, pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentais nepatvirtinama [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų, t. y. nepagrindžiama, jog teismas netinkamai taikė ir pažeidė skunde nurodytas teisės normas, nukrypo nuo

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos ir kad dėl to galėjo būti neteisingai išspręsta byla. Kasaciniame skunde nenurodyta teisės problema, kuri turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Dėl nurodytų priežasčių atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka [CPK](#) 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK](#) 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, žyminio mokesčio sumokėjimo atidėjimo klausimas ir prašymas sustabdyti teismų procesinių sprendimų vykdymą nespėjstini.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi [CPK](#) 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Virgilijus Grabinskas

Andžej Maciejewski

Gediminas Sagatys